

سەردەوژىرى

كۆمۈھە ئېس

زىيار ئاودانان

سەرەوژیری

وارونگی

پیشکش فہ "ژینا" و گرد ٹانہی ک وہ خین خوہیان، ہہ لبہس "ژن ژیان ٹازادی" نیسہ نن
تقدیم بہ "ژینا" و ہمہی آنانی کہ با خون خود، شعر «ژن زندگی آزادی» را نوشتند

سەرەوژیری

— وارونگی —

ریوار ئاودانان

ناسنامه ئی پرتووک

ناو پرتووک: سه ره وژیری

کوومه هه ئبه س کوردی

بفه ش: ریوار ئاودانان

وه شنگه: چیا

یه کم چاپ: ۲۷۲۲ کوردی / ۱۴۰۱ هه تاوی

مشخصات کتاب

نام کتاب: وارونگی

مجموعه شعر دوزبانه ی گُردی - فارسی

شاعر: ریوار آبدانان

نشر: چیا

چاپ نخست: ۲۷۲۲ گُردی / ۱۴۰۱ خورشیدی

* گولناره‌ل خينالين

ژينا، نیکا، سارينا...
قه هر ناوی چرمه‌ت
گولناریک وشکی!

* گُلناره‌ای خون آلود

ژينا، نیکا، سارينا...
به هر نامی می خوانم‌ات
گُلناری می شکفد!

* ریہ گہیٰ خوہر

"ژن، ژیان، نازادی" ...
ئہ گہر پرسیار ناوینشان خوہر کہی
ہہر وہ ہناز ئی نوازه بچوو

* راہ آفتاب

«ژن، زندگی، آزادی» ...
نشانی آفتاب را اگر می پرسی
رو بہ ہمین آواز رو

* هه يک گيس ژن، نه ژ گوله نازدارتره!

فیشه که ل

هه رچی فه پرتاف تر دچن

پر هوق شوونی نه يکه رن...

هو سه ر بازه که ي شه که ت

ک زه رده خه نه ت بوو تاگر و بارووت دئ!

خياوان، پرچ شوور ژنيکه

ره شه بايش نه لکه ری

شوون پاي نه فين فه ت نه يسري.

✽ وقتی گیسوی زن، پُرتوان تر از گلوله است!

گلوله‌ها

هرچه پُرشتاب‌تر می‌روند

به هیچ جایی نمی‌رسند...

آی سربازِ خسته

که لبخندت بوی آتش و باروت می‌دهد!

خیابان، گیسویِ بلندِ زنی ست

توفان هم برانگیزی

ردپای سُرخِ عشق را نمی‌توانی پاک کنی.

* ناه

ئی واوه پرووه
هه رئه و "ناه" له سه...
ناه په رپریکیگ
ک باله یلئ شکانین

* آه

این توفان
همان «آه» است...
آه پروانه ای که
بال هایش را شکستید

* شوورش گول

خون گول رڙيا
لافاو نه لسيا!

* انقلاب گل

خون گلي ريخت
سيلاب برخاست!

* سؤرتړین ګولډه م

"ژن، ژيان، نازادى" —
نه ژ ناو ګرد ګولډه مه پل سال
سؤرتړین هه ر يه سا

* سُرخ تړین شکوفه

«ژن، زندګى، آزادى» —
از میان همه ى شکوفه های سال
سُرخ تړین همین است

---

* چاره‌نقیس سۆهر

کراسه‌یل

له له‌ش کورده‌یل

دترسن!

هه‌میشه مه‌ترسیی گوله و تیرواران هه‌س.

---

* سرنوشت سُرخ

پیراهن‌ها

از تنِ کوردها

می‌ترسند!

همیشه خطرِ تیرباران و گوله هست.

* بهرزه ک بی ده نگی

بهرزه ک

هه ر ئی بی ده نگی گه ورائی تنه سه

ک له نامی

نه ده رانه یک وه ره و "نه ری" نه وکریا په و

نه ده رانه یک ژه لای "نه"

به سریه د...

بی په رتخیگ ک له ناویا

دیمه ن، هه ر خود چاوه نووریه

دارالووس

ده ناوه ین ناگر و

رچیان.

* برزخِ سکوت

برزخ

همین سکوتِ بزرگِ توست

که در آن

نه دروازه‌ای رو به «آری» گشوده است و

نه دروازه‌ای از جانبِ «نه»

بسته می‌شود...

بی‌نهایتی که در آن

چشم‌انداز، خودِ انتظار است

معلق

میانِ آتش و

انجماد.

* وینہی نیمہ چلنگ

ہم نہو رہشہ وائی گرژہ

ک ویہرد و

ہم ئی دار ہیمنہ

ک تا دقائین وہ لگ، زہردہ خہ نہ کردییہ

منم.

بہ لام وہ داخہ و!

جامہ کہیل، ہمیشہ نیوہ یگ ژہ من نشان دہن و

لہ ہر لایگا و ہرہ و خوہم گلہ و بخوہم

وینہ یگ وہ جی دمینی

ک دی ہا وچہ شن ہوچ کہس نییہ.

* تصویرِ ناتمام

هم آن تُندبادِ خشمگین

که گذشت و

هم این درختِ آرام

که تا آخرین برگ، لبخند زده

من ام.

ولی افسوس!

آینه‌ها، همیشه نیمه‌ای از مرا نشان می‌دهند

و از هر سمتی رو به خودم برگردم

تصویری جا می‌ماند

که دیگر شبیه هیچ کسی نیست.

تہ لفقہ نہیٰ خوہم
ناو نائینہیٰ چک چوولن منہی دکردم
ک گلارہیٰ چہوہل ہوج کہس نہقی
کات، بیئہ ژم بی و
ہناز، کرکپ.
دہسیک، بہردیٰ خسہ ناو گوریی دلم
ئہ ژ مہرگ ئہ لسیام
دیم ک تونم!

* دوباره زیستن

آواره و سرگردانِ خویش
جستجو می‌کردم درونِ آینه‌ی سوت‌وکوری را
که مردمکِ چشم‌های هیچ کس نبود
زمان، بی‌شکل بود و
جهت، مسدود.
دستی، سنگی در برکه‌ی قلبم انداخت
از مرگ برخاستم
دیدم که توأم!

* دۆرى

له هه یمه یی ناونی ده سه یل ئیمه
پرچ چهن کاکیشان چه رمگه و بو؟!!

* دوری

در فاصله ی میان دست های ما
گیسوی چند کهکشانی سفید شد؟!!

* چيرووك

ت وا بۆت

بۆمه وه ئڭ.

واران بۆت

بۆمه ره ئڭ.

ئى چيرووكه له ههر لايڭه و بخوه نيدهئى

په رتخى ههر پايزه!

* قصه

باد بودى

برگ شدم.

باران بودى

رنگ شدم.

اين قصه را از هر طرف كه بخوانى

پايانش هميشه پاييزه است!

دارستان، دلہ پرتہ ی گہ پیکہ
ہہر گو لوه چ، گازگہ وریک دواژہ و
ہہر وہ لگ، ورینہ ییکہ —
ہہر ژہ ئه و شہوہ ک
دہ سہ یل، بوو تہوہر گرتن
تا زام بالائی دار
بووہ سیدارہ.

جنگل، دلشوره‌ای بزرگ است
هر شکوفه، کابوسی دوباره و
هر برگ، هذیانیست —
از همان شبی که
دست‌ها، بوی تبر گرفتند
تا زخمِ قامتِ درخت
دارِ اعدام شود.

* پڙڪيَ ک رچڪيا

ٿاينهل جههان
په نجرهل فه سه ڀڪن
تا فه رهو "نه وڀين" ت چه ڪنمو
باي ده ريڪه م
... تو نه فه ڀڪ مينڀيه جا
ته نيا، ڦينه ڀڪه
ڪ پڙڪ پرسيار ڀڪ
نه لسهر له وه لئ
ڪوت پر رچيا ڀه.

✽ شکوفه‌ای که یخ زد

آینه‌های جهان

پنجره‌هایی بسته‌اند

همین که رو به «نبودن» ات بازشان می‌کنم

باد مرا می‌برد

... و آنچه جا می‌ماند

تنها، تصویری ست

که شکوفه‌ی پرسشی

بر روی لب‌هایش

ناگهان یخ زده است.

* ناموژگاریی چووشخاته یگ ک تا دما هناسه سزیا

گله ییک له تیه ریکی نییه؛
به لام گه ره ک ته ریقی بکیشی
ژه "چرا نه بون" خوهت...

* پند چوب کبریتی که تا آخرین نفس سوخت

از دست تاریکی گله ای نیست؛
از «چراغ نبودن» خود اما
شرم باید کرد...

زه لكاوه ليش زه رده خه نه كه رن
ماسی بیچگله!
به لام رخد نه چوو
ده ریا، له چیروو كه گان ئیمه گه و راتره
ئوو ئی گازرانه یله
سه ره نجام له بنه لهن ژه ویرچیین، تا یرمه دهن.
زه لكاوه یل فریودهن
به لام ت مل رییه كه ت بگر و بچوو
ماسی بچگله!
ئهو چشته ك هایده شوونی
دماگل ت وه دی كه ئی.

✽ راه حقیقت

مُرداب‌ها هم لبخند می‌زنند

ماهی کوچولو!

اما نترس

دریا، بزرگ‌تر از قصه‌های ماست

و این کابوس‌ها

سرانجام در اعماق فراموشی، ته‌نشین خواهند شد.

مُرداب‌ها اغواگرند

اما تو راحت را برو

ماهی کوچولو!

آن چیزی که در جستجوی آنی

عاقبت، تو را پیدا خواهد کرد.

* ناموژیاری مه ته لقهش پیرهئی

دارسون دماروو، دهن او قوم خهوسهئی ئمروو هناس کیشی
ئه ژ فیر نه قهر: ههر خیال، درهخت سهوزیکه!

* پند یک قصه گوی پیر

جنگل آینده، درون بذر خفتهی امروز نفس می کشد
از یاد نبر: هر رؤیا، درختی سبز است!

* سه‌ره‌وژیری

تیشک و تریفه‌یلّ هه‌س
ک تیه‌ریکم که‌ن!
ئوو جارجار،
ئه‌و وا ک ئپا کوشانن چرا هاتگه
رینمایکه‌ریک راسکانییه.

* وارونگی

نورهایی هست
که تاریکم می‌کنند!
و گه‌گاه،
آن باد که به گُشتنِ چراغ آمده است
یک راهنمایِ حقیقی‌ست.

* گه شیننی

کووف سهرد ئه لئه کیش!
له ته تاریکه گه ئی مانگ، ئه ره ئی نه دینه.

* خوش بیننی

آه حسرت نکش!
نیمه ی تاریک ماه، برای ندیدن است.

ئەژ بى دەنگى قەل بەردى
تۆنى پەيگەر قسە كەرى بتاشى
ئوو پارچە زەوينىك سووتياگ
بكه يە كىلگەئى پىپىتى.
وہ لىسكىگ
تۆنى قەشەنگى ھەشاربۆە دە بن تىھرىكى ئەلكىشى
ئوو لە رەنج
چارەنۆسىگ لىواولپو ژە شادىيەيل بنۆسى.
ھەناي "چۆ تواسن" ت
وہ گەرد "شىواز بىين" ئەو
بپوورپى
ئوو ناوہ گەئى ترەك يە، "ئەوين" ھ.

* آفرینش

از سکوتِ تگّه سنگی
می‌توان تندیسِ سخنگویی تراشید
و قطعه زمینی سوخته را
به کشتزاری پُربرکت مبدل ساخت.
با پرتو نوری
می‌توان زیباییِ پنهان شده در ژرفنایِ تاریکی را برکشید
و از رنج
سرنوشتی سرشار از شادی‌ها نوشت.
آنگاه که «چگونه خواستن» تو
با «شیوه‌ی بودن» او
هماهنگ شود
و نامِ دیگر این، «عشق» است.

لیپاوهیل وییه رده

هن منن

ئوو قایخهیل بایه وانیی بۆچک

وهرد کوو ریوارهیل بژناس.

لیپاوهیل له بهرزیی ره پاورهپ و ئاشکرای گابه ردهیل

وه چوارمیخه کیشریه ن و

قایخهیل

ده له ننگه رگهیل شر و چوول هوول

ئارام ئارام له ننگه رگرن.

م

وه گهرد لیپاوهیل و

قایخهیل بایه وانیی بیچکم

ده ریایگم

نیقه ئتوووز گیانه وه رهیل بۆچک و پر ژمار پرسیارهیل

ک خوه یان خزاننه قۆلایی سهوز دیز ئاونم.

دچمه و نوا

وه له ف.

ڙه "ڪووردا" ۽ هاڻه
 تا بچمه "ڪووردا" ڀڳ
 وه ڳورپه ڳور
 ٽه ڙ خواهه
 وه رهه خواهه!
 ٽه وه ٽي ڪ ده ٽاسو وهيل وه راهه
 له هلا تن واڙا وه ٽي وه ده ٽيه ٽي
 منم
 ڪ تا دور تر له "م" نيش ٽيهه.
 هه ره ٽه وه وه ره ڪ ده ٽاسو وهيل پشت سهه
 ٽه وه ٽي ڪ له خواهه راهه ٽي واڙا وه ڀڳ ٽه راهه وهانه ڪر دنم وساهه
 منم
 ڪ تا نزڪ تر له "من" ه!
 ... لپا وهيل ٽي رنگه
 هن منن
 ٽو قايه ويل بايه وانبي بيچڪ
 وه رد ڪو ره راهه ويل نه ناس.
 گاهه ره وه ٽي ڪ لپا وهيل
 ڙه به ره زايي لپل و ڳونگ گابه ره ده ويل بانان دا وه زن و

قايخه يل

ده له ننگه رگه ئى ئەژ جوگرافياى "هه بوون يا نه بوون"

سه فه ريک نوو بنيا بنه ن،

نه هه ننگه يل هيمن

ئەل پانتايى ئاوان سه وز ديژ- واشم

ورسيه ريبان شكانون!

خیزابه‌های گذشته

از آن من اند

و قایق‌های بادبانی کوچک

با انبوه مسافران آشنا.

خیزابه‌ها بر ارتفاع صریح صخره‌ها

مصلوب می‌شوند

و قایق‌ها

در اسکله‌های فرسوده و خلوت

آهسته‌آهسته پهلو می‌گیرند.

من

با خیزابه‌ها

و قایق‌های بادبانی کوچک‌ام

یکی دریایم

سرشار جانوران کوچک و پُرشمارِ پرسش‌ها

خزیده در ژرفنای سبز تیره‌ی آب‌هایم.

پیش می‌روم

مَوّاج.

از «کُجا» بی آمده‌ام

تا به «کُجا» بی رَوَم

عَرّان

از خود

به خود!

آن که در افق‌هایِ پیشِ رو

در طلوعِ مکرّری زاده می‌شود

من ام

که تا دورتر از «من» نشسته است.

همچنان که در افق‌هایِ پسِ پشت

آن که در غروبی مکرّر به بدرقه‌ام ایستاده

من ام

که تا نزدیک‌تر از «من» است!

... خیزابه‌هایِ اکنون

از آنِ من اند

و قایق‌هایِ بادبانیِ کوچک

با انبوهِ مسافرانِ ناشناس.

شاید روزی که خیزابه‌ها
از فرازِ گُنگِ صخره‌های آینده فرود آیند
و قایق‌ها
در اسکله‌ای از جغرافیایِ «بودن یا نبودن»
سفری نو بیاغازند،
نهنگ‌هایِ آرام
بر گستره‌ی آب‌هایِ سبزِ تیره‌فام
گرسنگی‌شان را فرونشانده باشند!

* سه فه ريگ ژه قولاييه گان

وهل كوچه باخه گان وايا ئاشناترم!

ئوو وهرد هه وش خه ئوه ت په پوو له يلا

ك ئاسمانه!

چه وه يلم – ئى تيرئاساره يل سزيائه –

ريوياره يل "كوومه له – هه ساره يگ له په رتخ فرين" ن

له وره ك

هه واگه ئى ئاوس و هه لگر "بارسايى ره وان راسى" يه.

حه ح!

گوپكه يل هوڤرم چ بوو "هه لگه رديان له مه ودايل" ئى ديرن!

ئوو دلم، هامچره ئى لالگه و نقا ئى به رزه چره يله و

هامنه وائى دهنگ گول به يان – ك وه ك رووح ئاو نزيكه! –

نگه رد چه م، گيانه لگيانى ترم!

هه يگ زلفه يل شوور پر ئه ژ گولده مه يل كوچگينى ئه وكه رى و

ژه گيان – وييه رده،

له ناو قه لپه نجه ئى خاك خوئين تين و گرؤ، شه هيد دووى.

وه گه رد داران رازى ديرم

ئه وان دالگه يل وه دى هاتن دوجاره ئى من!

گەرد ئەور خزم ھاوخۆنم و
لەشم قەل۔ یادگارێکە ئەژ تامازروویی هەشکە پروو.
کلکە یلم، زەقزارەیل پراپەر لە گەنمەن و
ئەل برج کپک و خامووش دەنگم
هۆچ داوئیک پاسەوان نییە.
ئەز ژە راسای قۆلایبەگان تەم
لە هەزارتوووە کە ئی پێچەلپێچ وەسەرھات ئاغ و ئەلسان
ئوو ریشگە یلم، خەویل ئەقوراسیە تە ئی زەمین!

* سفری از اعماق

با کوچه‌باغ‌های باد آشناترم!

و با حیاط‌خلوت پروانه‌ها

که آسمان است!

چشم‌هایم - این شهاب‌های سوخته -

مسافرانِ «منظومه‌ای در منتهی‌الیه پرواز» آند

آن‌جا که

هوایش آّبستنِ «حجم سیّالِ حقیقت» است.

غنچه‌های ذهنم، عجب بویِ «رجعت از فاصله‌ها» بی دارند!

و قلبم، همسُرّایِ نیایشِ زنجره‌هاست و

همنوایِ آوایِ سحرگاه - که مثل روحِ آبِ نزدیک است! -

با رودخانه، صمیمی‌ترم!

آنگاه که گیسوانِ بلندِ پُر از شکوفه‌هایِ سنگی‌اش را بازمی‌گشاید و

پاکبازانه،

در حلقه‌ی بازوانِ خاک‌آلودِ اشتیاق و عطش، شهید می‌شود.

با درختانِ رازی دارم

آنان مادرانِ تولّد دوباره‌ی من‌اند!

با ابر خویشاوندِ همخونم و
تنم تگه‌یادگاری ست از شوقِ کویر.
انگستانم، مزارعِ سرشارِ گندم‌اند
و بر بُرج بی‌روزن و خاموشِ صدایم
هیچ مترسکی پاسبان نیست.
من از امتدادِ اعماق می‌آیم
از هزارتوی پیچ‌پیچانِ سرگذشتِ خاک و خیزش
و ریشه‌هایم، خواب‌های تعبیرشده‌ی زمین‌اند!

* سروود ژه ویر نه وردنه نیی ولاتیک نه مر

بنوورن وه هه رده بانانئ و

به رقراره یلئ

وه وه فر سفید سه رکلاوان و

رووباره یلئ

ئوو وه ویر بارنه مان

ئهو رووژه یله ک دی نه ویمن!

ئهئ منالان رووژه یل بانان شاد.

جوور ئیمه

ک نوورسیم وه هه رده بانانئ و

به رقراره یلئ

وه وه فر سفید سه رکلاوان و

رووباره یلئ

ئوو داخ و که سه ر گشت خه لکان رووژگارانی

واژا وه دی کردیم

ژه ناخ زه مانه یل و

وه یه ئی گر!

✽ سرودِ فراموش‌ناشدنیِ سرزمینی نامیرا

در کوهسارانش درنگ‌رید و

بلوطزارانش

در برفِ سپیدِ چکادها و

رودبارانش

و به یادمان آرید

آن روزها که دیگر نباشیم!

ای کودکانِ فرداهایِ شاد.

چونان ما

که در کوهسارانش نگریستیم و

بلوطزارانش

در برفِ سپیدِ چکادها و

رودبارانش

و حسرتِ همه‌ی مردمانِ روزگارانش را

بازیافتیم

از اعماقِ زمان‌ها و

به آنی!

* دخوازم ئى جاره، ژه سان بامه دى!

ناخوازم وه لگ پايزه ئى وله كه تىك بووم
له ناو ده سيل تيتالباز و خاپووره كهر وا
ناتوام گيا خه مباره ئى ته نيايگ بووم
ده ژير شمپ ته رزه و واران
يا گومه ليك هسكوو نه وتفياگ ژه ده م شلپاوهيل
ئاينه يل ئاو، ماوه يگه خه فتنه
به لام له ناو بهرد،
كوناواجه يک ئرا دیدار خه ونه گان هه ميشه هووشياره
دخوازم ئى جاره، ژه سان بامه دى
ته له بهر دىك بووم...
ده سهنگ، نه رم نوولیی هه س ك له حه رير ئاو نييه
ئوو له ناو هزارتوو هگه ئى نه ق، هه رمانىگ نه وړيکه فته س
كوچگ، گوله م قه شارتيه يله و
قه شهنگى، قوو چه رمگيک
ده سه ئين نه کرده نى و نه رامدار
ك له پانتايى بى سنوور سهنگ، وه نارامى ئافژه نى نه كا.
وه رپه رپ دل بهرد، ئيمان هاوردمه

ئوو ئەوزىنە و ھېشت قولچووخەيل ئەقین
 ئەل قوراته راقەگان ئەق، باوھېر کردمە
 دخوازم ئى جارە، ژە سان بامە دى
 تەلەبەردىك بووم...
 لەش بەرد، بووخوھش سەرخوھشكەرى دەلنى
 ك سوورەگول، شىت و شەيدا ئەكا
 تەمۆرەيل، دەناو كوولیتە دەوریشانەكەئى سەنگ، سەرمەسن
 ئوو بزەئى قەشەنگ سەرسوورپینەرىك
 دەناو چاوەيل بەرد، گولۆھچ کردیپە
 ئەچەوھە ك دل پزكەيل گىلاس خسى قە رپرەپ.
 پەلنگىك ئاگرین لەناو جەنگەل سىپەئى سەنگ گاتىھئى
 شەوگارەن بەرد،
 نقانق ئەژ لوورانەيل دلرپىن گولووم و ماتاون
 دخوازم ئى جارە، ژە سان بامە دى
 تەلەبەردىك بووم...
 دەیشتەگان وارەن لىدرىگ كوچگ،
 لەوھرگەئى ئاسكەيل ھۆرشەن
 ئوو نكەلمەس ئەژ بوو خوھش كوورپە وەرکەيل دلوقانى
 گەنم جارەيل بەرد، گش سەوزن

که ژ و کوه یلی

ئارفانه، له ناو کپیی قۆل ئه وپه سین، نو قما بۆنه

ژیان، ره وکه یل سه رکه شی دیری

ک ده ریگه ل شاراو هی سه نگ، وه پرتاف دچن

ئوو وشه یل به رد، بالئه ل ره وه ن و رزگار یکن...

قه قینه ی ئازادی.

هه رگژ ئاواز هزاره یل هه لبه س و یاسه مین

ژه قورگ به رد، نه ژنه فتیده؟!

دخوازم ئی جار، ژه سان بامه دی

ته له به رد یکن بووم...

کراس به رد، زه پینه و سیمینه یکن ئه فسوونکاره

ک له که وشه نه یل ئاسمان قاقه ز نیه گونجی

ئوو قوتیه یل مه داد په نگی و بووم نگار کیشی

ئه ژ تاو توورپه یی نگار کیشه ل بنکه فته

هه یقاینی.

له پشت ئاسوو هیل به رد، ئقیانووسیکن که و ده نوینی

ئه وره ک نه هه نگه یل ده ریاوان ئه وینار و دلبه سه،

قاز ئه وگر نه ناو ئاوه ل بی په یی ژین.

چراخه یل ده ریایی به رد، هه میسه رووناکن

ئوو كه شتييه گان له باره نازهيل به خته وه ريبى ئه ق
له نگر ئايشتنه.

ئاسمان سان، پر ژه ئاساره يل داگيرسيائى لاجه وه رده
باوه شى، دهروه چيگه وه ره و په راف هه تاو
ئهرى هه رگز خه نه خه ن و گو له گو ل به رد ئه ژنه فتيده؟!
يا هه ن هه ن خوه رئاوا، ئرميسه گان بلوورينى چنيده?!
دخوازم ئى جار، ژه سان بامه دى
ته له به رد يک بووم...

هناسه يل گهرم به رد
سروه ئاسا ئه ل گوونايلم ئه لکه رى
ئوو کلکه يلى
مي ره وان و ناسيارن
وه گهرد پرچه يل په ژاره ما.

دالانه يل شاراو سه ننگ، م دبه ن ئه پرا سه ره تاي رووژنا
ئه پرا وه رز ميوه يل ره سيه ي ئاگر!
له ناو به ردا ده س پى ئه که مه فرين
ئوو ئه پره سمه ژيريبى به رد
دخوازم ئى جار، ژه سان بامه دى
ته له به رد يک بووم...

وئشه لآن سه ننگ،

په ژیرای گه ل گه ل که موو ته ره یل زانین و ناگایه

ئوو ده نام زلایی روو باره یلی

ماسییه گان سوور و سییه، وه هه لبه زدابزه فه ره

باله و گرن.

ئهری هه رگز ده ناو باخه گان چر به رد

سه یران و گه شت کردیته؟!

قه ت له ناو ماله کین دلگر و پاکژ کوچگ

میوانداری له دوو سه یلت کردیته؟!

یا ئیقاران، ده ناو پییاده پریه ل ته خته پۆش کراو ئه و

پیيار سه کردیته؟!

یه بوو هه زویله و ئه تره ل جادوویی سان و به رده

ک ره سییه لیت و پتت!

ئهری قه راس، ئه ژ مه و ستانه ل به رد

ئه نگیر یاقووتی چه شینه؟!

یا ئه لسه ر میژ ئه ناشتا

قه پییالهی قاوه و هل، مکیتست کردییه به رد؟!

راشکاوی، له به رد فییر بیمه و

خه یالهلیم ئه ژ تالهل ئاوریشم به رد چنیمه

دخوازم ئی جارە، ژە سان بامە دی
تەلە بەردیك بووم...
زەیم بەرد، نیکه ئتوووز ئەنگه وین شرین ئەفسانه یله
تۆنی گرد گوورانییه ل ئە ژقیرچییه
گشت ناویهیل گومه سار
گشت گه ورا داستانه ییل دلیری و ئازایه تی
ده ناو کپ قه کپ رۆمان بەرد، وه هۆر باری.
هه ووزه که م ده ناو دیه که ییل ولات بەرد
له نوو وه دی که م.
له رووژنای شپره چرای هه تاهه تایی سه نگ،
خوهم ژه نوو ناسمه و
ئوو دزانم ک نه مری و هه رمان،
ته نیا چرکه ساتیکه له رووژگاران بەرد
دخوازم ئی جارە، ژە سان بامە دی
تەلە بەردیك بووم...

* می‌خواهم از سنگ زاده شوم این بار!

نمی‌خواهم برگ پاییزی خسته‌ای باشم

در دستان بازیگوشِ باد

نمی‌خواهم علفِ تنهایِ غمگینی باشم

زیر شلاقِ تگرگ و باران

یا مُشتی ماسه‌ی تُف‌شده از دهان موج‌ها

آینه‌هایِ آب، دیری‌ست خُفته‌اند

اما در سنگ،

دریچه‌ای برای دیدار رؤیاها همیشه بیدار است

می‌خواهم از سنگ زاده شوم این بار

صخره‌ای باشم...

در سنگ، لطافتی هست که در حریرِ آب نیست

و در هزارتویِ آن، ابدیتی جاری‌ست

سنگ، دریچه‌ی رازهاست

و زیبایی، قویِ سپیدی

رام‌نشدنی و مغرور

که در وسعتِ بی‌کرانِ سنگ شنا می‌کند آرام.

به تپش‌های قلبِ سنگِ ایمان آورده‌ام

و رویشِ جوانه‌های عشق را

بر ساقه‌های سختِ آن، باور کرده‌ام

می‌خواهم از سنگ زاده شوم این‌بار

صخره‌ای باشم...

عطرِ خلسه‌آوری از پیکر سنگ می‌تراود

که هوش از گلِ سرخ می‌رُبايد

تنبورها، در کلبه‌ی درویشیِ سنگ، سرمست‌اند

و لبخند زیبای شگفتی

در چشمانِ سنگ، شکفته است

آنچنان‌که قلبِ شکوفه‌های گیلاس را به تپش وا می‌دارد.

پلنگ آتشی‌نی در جنگلِ سیاه سنگ می‌خرامد

شبان‌های سنگ،

سرشار از زمزمه‌های دل‌رُباي برکه و مهتاب‌اند

می‌خواهم از سنگ زاده شوم این‌بار

صخره‌ای باشم...

دشت‌های باران‌خورده‌ی سنگ،

چراگاه آهوانِ اندیشه‌اند

و آکنده از بوی خوشِ بزه‌های نورسیده‌ی مهربانی

گندمزارانِ سنگ، سبزِ سبزند
کوهستان‌هایش
عارفانه، در سکوت ژرفِ ادراک غوطه‌ورند
زندگی، گله‌اسب‌های سرکشی دارد
که در جاده‌های پنهانِ سنگ، می‌تازند
و کلماتِ سنگ، پرنده‌هایی روان و رهایند...
مثل آزادی.

آواز هزاره‌های شعر و یاسمن را
از حنجره‌ی سنگ نشنیده‌ای هرگز؟!
می‌خواهم از سنگ زاده شوم این‌بار
صخره‌ای باشم...

پیراهنِ سنگ، رنگین‌کمانِ افسون‌گری‌ست
که در محدوده‌های آسمانِ کاغذ نمی‌گنجد
و جعبه‌های مداد رنگی و بوم نقاشی را
از هراسِ خشمِ نقاشانِ شکست‌خورده
به‌گریز وا می‌دارد.

در پسِ افق‌های سنگ، اقیانوسی به‌کبودی می‌زند
آنجا که نهنگ‌های دریانوردِ عاشق،
در آب‌های عمیقِ زندگی شیرجه می‌زنند.

فانوس‌های دریاییِ سنگ، همیشه روشن‌اند
و کشتی‌ها در باراندازهای خوشبختی‌اش
لنگر انداخته‌اند.

آسمانِ سنگ، پُر از ستاره‌های مشتعلِ لاجورد است
آغوشش، پنجره‌ای ست رو به ساحلِ آفتاب
هرگز آیا خنده‌های شادمانِ سنگ را شنیده‌ای؟!
یا اشک‌های بلورینش را وقتِ غروب چیده‌ای؟!
می‌خواهم از سنگ زاده شوم این بار
صخره‌ای باشم...

نَفَس‌های گرمِ سنگ

نسیم‌وار بر گونه‌هایم می‌وزد

و انگشتانش

مهربان و آشنایند

با گیسوانِ اندوهم.

دهلیزهای مخفیِ سنگ، مرا به سرآغازِ نور می‌برند

به فصل میوه‌های رسیده‌ی آتش!

پرواز را در سنگ خواهم آغازید

و به حکمتِ سنگ خواهم رسید

می‌خواهم از سنگ زاده شوم این بار

صخره‌ای باشم...
بیشه‌زار سنگ،
پذیرای فوج کبوترانِ آگاهی‌ست
و در زُلالیِ رودخانه‌هایش
ماهیانِ سرخ و سیاه، پُر جست‌وخیز
پرواز می‌کنند.
هرگز آیا در باغ‌های انبوه سنگ
گردش کرده‌ای؟!
در آلونکِ باصفایِ سنگ
هیچ از دوستانت پذیرایی کرده‌ای؟!
یا عصرها در پیاده‌روهای فرش‌شده‌ی آن
قدم زده‌ای؟!
این بوی ادویه‌ها و عطرها‌ی جادوییِ سنگ است
که به مشامت می‌رسد!
راستی از تاکستان‌های سنگ،
آیا انگور یاقوتی چشیده‌ای؟!
یا سرِ میز صبحانه
فنجان قهوه و هل به تو تعارف کرده است سنگ؟!
صراحت را، از سنگ آموخته‌ام

و خیال‌هایم را از رشته‌های ابریشمِ سنگِ بافته‌ام
می‌خواهم از سنگِ زاده شوم این‌بار
صخره‌ای باشم...

کندویِ سنگ، پُر از عسلِ شیرینِ اساطیر است
همه‌ی ترانه‌های از یادرفته را
همه‌ی نام‌های گمشده را
همه‌ی حماسه‌های بزرگ را
در سطرِ سطرِ زمانِ سنگ می‌توان به یاد آورد.
قبیله‌ام را در دهکده‌های سرزمینِ سنگ
باز خواهم یافت.

در روشنایِ مشعلِ جاودانه‌ی سنگ،
خود را باز خواهم شناخت
و می‌دانم که نامیرایی،
تنها لحظه‌ای ثانیه‌وار از روزگارانِ سنگ است
می‌خواهم از سنگِ زاده شوم این‌بار
صخره‌ای باشم...

* لووراننه یل دقاین ۱

شان فەشان نوورسنم، پیر مەبوو ریگه
– ئی ئەسپ ئسپیی پرخووشه –
وه لی م، گشت سه یر و سه مەرەیل سه فەر
له قاپ ئیسکه تماشاکه م
گرد بالگرته یل و فیشکه یل سه ور گره کهر
گشت خهون و خه یالە یلی ک شه وه کیان چۆزه ددهن
ئوو لقوپه له یل سه ونز پیل، ک وه ره و رووژنای ژیان بالاکه ن!
شان ئەوشان نوورسنم، پیره و مەبوو راگه
– ئی هیله هیل سه رکه ش هه یتا هه یته –
ئوو ئەز، ده هەر ویستگه ئی نواینی
جامه ک نقاونق واران و گوڵه چیگ، که رمه و دی
ک رووژی، له تیگ ژه حه قیقه ت م
ده ناو باخچه که ئی بۆچگ خوه ئی کالۆیی.

* زمزمه‌های آخرین ۱

دوشادوشِ نگاهم، پیر می‌شود جاّده

– این سپید اسبِ خروشنده –

من اما، همه‌ی شگفتی‌های سفر را

در قابِ اکنون می‌نگرم

همه‌ی پروازها و فواره‌های سرخ‌گدازان را

همه‌ی رؤیاهایی که صبحگاهان جوانه می‌زنند

و شاخه‌های سبزِ پُلِ را، که به سمتِ روشنایِ زندگیِ قد می‌کشند!

دوشادوشِ نگاهم، پیر می‌شود جاّده

– این شیهه‌ی سرکشِ مداوم –

و من، در هر ایستگاهِ بعدی

آینه‌ی پُر از باران و شکوفه‌ای را بازمی‌یابم

که روزی، تگه‌ای از حقیقتِ مرا

در باغچه‌ی کوچکِ خود کاشته بود.

* پاشخوان

بالگرتنیک

بی مهل؛

چه مییک

ژه سان؛

باختیک

پر له بلیسهیل تارسه و وه دی کردن

ناه! چ پاشخوان شائرانه یکه "مروڤ"

وه پرسیارئ ک له سه ر لیوه یل گه ردوون چه قیایه.

✽ پاسخ

پروازی

بی پرنده؛

رودخانه‌ای

از سنگ؛

باغی

پُر ز شعله‌هایِ شوق و کشف

آه! چه پاسخِ شاعرانه‌ای ست «انسان»

به پرسشی که بر لبانِ هستی شگفته است.

* سروو چيڀين و بيبين فه...

چيڀين

سه ره تاي سرووه كه ئ تنه

هه ر نه ؤ جووره ك كوو چبار

سه ره تاي قازقولنگه له.

مه رگ، بوو به ژن و بالاي ت گريد

بوو خاك

بوو ره نج

نه تر مروؤف

ئوو مردن، دي [نه ژيه دؤا] له نوورگه ئ ئيمه

به دديمه ن و ناشيرين نيه.

كات، له ولاته به رزه گه ئ دل تؤ

تا وه هه ئ شه وه كييه

تا وه هه ئ پاكي.

گيا ئ شه و فميني كه

ك هشكه رييه ل گومان

پر كه ري ئه ژ به رامه ئ خوه ئ.

ئوو ده ئاسووه يل ده روه چه گه ئ ئه و كريا ئ نوورينت

هانه خه وهر
باخه وارهيل گوئوه چكرده ئى نارينج.
ده سالت
دووسهل زه مينن
پاچاي هه راوه ر خاك و
سه قزينه.
ئو دهرز و لووچهل ره نج فه رهادئاساي توؤلت
گهنم چاره ل رووژهل بانان.
ئهرئ!
چيين، بنيائى سرووه كه ئى تنه
ههر ئه قو جووره ك وه دى هاتن سه فهر
ده سپيگ رييه...

✽ سرود رفتن و شدن

رفتن

سرآغازِ سرودِ توست

هم از آن دست که کوچ

آغازِ دُرناها.

مرگ، بوی اندامِ تو را می‌گیرد

بوی خاک

بوی رنج

عطرِ انسان

و مرگ، دیگر در منظرِ ما

بدمنظر نخواهد بود.

زمان، در سرزمینِ مرتفعِ قلبِ تو

همیشه صبح است

همیشه پاکی‌ها.

گیاهِ شب‌نم‌آگینی‌ست

که راه‌های سنگ‌لاخِ شک را

از شمیمِ خویش آکنده می‌سازد.

و در افق‌های پنجره‌ی بازِ نگاهات

بیدارند

باغستان‌های نارنجِ شکوفا.

دستانات

دوستانِ زمین‌اند

داستان همیشه‌گیِ خاک و

سبزینه.

و شیارهای رنجِ فرهادآسایِ پیشانی‌ات

گندمزارانِ فرداها.

آری!

رفتن، سرآغازِ سرودِ توست

هم از آن دست که میلادِ سفر

آغازِ راه...

* سۆره گولپك ده ناو ئاگر

رووژهيل، كرچ كالن و
شهو، چرايگ فره دوکه لکهر
ئه ودارکرده ئه ژ لق له رزووک هه وهس.
ديوار،
چه مکينگه نزیک وه لاوار
چواربال،
ژه بوو گهن پيس ويړانی په نگاوپه ننگه.
بۆن، ماله که فه به لگه و په ره ئ ناسنامه ئ ده سکرد درووئين
چۆ هه بۆن سه ره مه رگ خوه ئ، وه ک مرداويگ جار ده ئد!
په رده يل،
په رده يل بي ئاگا له په له وه ربۆن
خوه رگه ل په نجه ره گه
ئه را به رزه ک تيه ريکی تاراننه و شاروه ده ر کردنه
ئوو چرا ئ ئاينه، کوشياسه و
گوره و هاوار ريوياره يل گوم بۆه ئ ده لياگان ئه ژنه وي؟!
وه وينه ئ سان... وينه ئ ئاغم

من زه وينم!
 دووسيامه ئەل ئاسانه ئى تين و په يتاو
 ئوو گياى "ئازادى"
 چى ته وته م كه فنى
 ده هيمن ترين جاگه ئى دلم و
 هه شارترين قورنهل يايهووشم
 وه پاك و ناونازار ئەزانم.
 لالكة و نقا كهرم
 فه وشه يل پر كه مووته ر و
 بى ده نگى كيه و.
 دووسيامه ئەل ئاسانه ئى تين و په يتاو
 سه رتاپا ته ر و تليس!
 پيئله يل چاوانم
 له ژير سمكوو ئەسپه يل سه ركيش په ژاره، په نه مياپه ن
 هاوشيوه ئى ئەو ئاسوور ئاوسه
 ك دل ژه خوان و خوارده مه نيبه يل ئاسمان برى.
 چ كه ن و وه زهن بكوژي كه فه رته رمه ئى چه وه نوورى
 بنوور له ش چركه - گه لاگان پايزى
 چون له هسار ماله گه ئەقورزن!

له ئاسانه ئى تىن و په یتا و
 سه رتاپا ته ر و تلیک و سامه
 ئاسووه یل دریزه پیدان کپ و گیریاپه ن
 ئوو دهشت ههوا له ژپر په رده یل که پرکه رهمزی، قورخ بییه.
 گزگ چاره یل په نجره هانه کووره؟
 لوتگه ئی بهرز هه تاو ها کووره؟
 نه یقینی میله و زه نجیره ل، مارش بی شه رمیی خوئیو
 چ قه ریداری و پیللی ژهنن؟
 رازان و چپرووک، تا دره نگانیک وه یجووره بییه و
 م ئیمکه
 ئەل ئاسانه ئى تىن و په یتا و
 هووسيامه
 بی ک چه وه ری یی یارمه تیی "یار" ئی بووم.
 ئه ری! ده سوور و سان
 وه هوچ زانسمه و
 له داته کیگ خو ماکی سه ریچی کردمه
 ک مروف ناچار دکه ئی
 تا خوه ئی له بلینای بی باپه خ چیژ و خوه شییه یل
 چوارمیخه بکه یدن.

ٺه و به رزه چر رڙته نڪ و بي خهوش يه ٿي مقومه دؤنيد
 ڪ وه گهر د پاڪيه يل
 وهل تيشڪه گان و رووباره يلا په ٻوهن زؤنه ٿي دري؟!
 ٺه و برگه ٿي ره نڱينه ٺه ٺنه وي
 ڪ ٺه چگا و گه پره يل ناديار به لام سهوز
 چؤ ٺه لڪه ٻڍ، ٺو و خار ڪه ٿي
 تا نزيڪه و بوو... بره سي، ٺو و هل خؤما تيڪه له و بوو؟!
 ٺه سه دوواره وه خوهر ٺيشم "سلام"
 ٺو و بنه ٽومه يل بي ده نڱي ده نام له شم چقيره ده ن
 درو و ڍڪ هنارم ٺه ٻرا ٺازادي
 ٺو و په ره گوله يل سؤهر تاسه مه ني، له ناو ره گه يل م دپشڪفن
 ٺرا ٺه ٺين، له نوو سرو و ڍڪ ده شم [و گوورانبييڱ چرم]
 ٺو و وي شييه گان ٺاواز، وه رد سروه ٿي ڪ له گيان منا ره وانه
 هه لسن وه هه لپه پرگه؛
 تا داسه يل و داوله يل
 هه وا بدرينه نه هه راهه ربي له هؤر چييني ٺي ل و ڪه س نه زان.
 ... ٺاه! من چ لٽواوليوم
 هه گ
 خه ٻال، خزيه ناو لار و له ش چشته گان و

خه سپه ن چه م

دهس پي دکه ئي...

ئه ژ ده رفه چهل ئه وکرده ئي ئاينه

ئه و خاواره و که سنه ناس گوجه ر خه مگينه دياره

ک له ئه ولای ئاسوگه ل پر ژه گوئوچه شه وه کيان

وه خوه شله خوه شی، گوورانيی نووی مه چرپی و

[له بانان] وهل ئيمه يا ئاشناس.

ته ماشای ئاينه بکه، تا بانان له ناویيا وه دی بکه يت!

په رده گان سزیه ن و

چه وه یل هوorman له نقوره یل [، له که ل و لاکوئانه یل بنهس]

ته لوه نه و په شیون.

په رده گان سزیه ن و

دهسه یل دیز و به دفر کاره سات

له دوردس تراویلکه، چرچیايه و هه راسانن.

بال گووشماسییه یل، وه ره و رووشتا ئه وکریايه و

په له وه ره ل ده ریایي، ئاوازخوه نین وژان دهس پي کردنه.

بژمار!

دهریا په ر هه وشه که ئي پشتین مال،

پر ئه ژ که لاک و تهرم بايکرده و

پر ئەژ رییەلێ ک ڤه هیچ کوو رهسنه کووتایی.
ئوو م، ئیسه ئەل ناوهین فهقارهیل رووناک
سهرتایا فیسیایه ده لیسک ئەفتاو
بهردهلان تیهریک وه رهو ئەو جیگه ک پیویسته،
برم و هیلمه جی...
سۆره گۆلێک ده ناو ئاگر کردمە ئەودی
سۆره گۆلێک ده ناو ئاگر کردمە ئەودی.

* گُل سرخی در آتش

روزها، کال اند
و شب، چراغی پُر دود
آویخته از شاخه‌ی لرزانِ هوس.
دیوار،
مفهومی ست نزدیک به آوار
فضا،
از بویِ عُفنِ انهدام آکنده‌ست.
بین، خانه با اوراقِ هویتِ جعلی
چگونه موجودیتِ محترشرش را جار می‌زند، همچو یک مُرداب!
پرده‌ها،
پرده‌های بی‌خبر از پرنده‌بودن
خورشیدهای پنجره را
به برزخِ تاریکی تبعید کرده‌اند
و چراغِ آیینه، خاموش است
غریبِ مسافرانِ گمشده‌ی دریاها را می‌شنوی؟!
چنان چون سنگ... چون خاکم

من زمینم!

ایستاده‌ام در آستانه‌ی عطش

و گیاهِ «آزادی» را

به‌سانِ توتمی کهن

در امن‌ترین نقطه‌ی قلبم

و پنهان‌ترین زوایایِ ذهنم

تقدیس می‌کنم.

نیایش می‌کنم

با واژه‌های پُر کبوتر

و سکوتی آبی.

ایستاده‌ام در آستانه‌ی عطش

سراپا خیس!

پلک‌هایم

زیر سُم‌ضربه‌ی اسب‌هایِ سرکشِ اندوه، متورّم‌اند

ماننده‌ی آن کشتزارِ آبستن

که دل از مائده‌هایِ آسمان بُرید.

چه پرتگاهِ کُشنده‌ای‌ست ایوانِ انتظار

ببین جسدِ ثانیه‌برگ‌هایِ پاییزی

چگونه در حیاطِ خانه می‌پوسند!
در آستانه‌ی عطش
سراپا خیس ایستاده‌ام
افق‌های امتداد مسدودند
و دشتِ هوا زیر پرده‌های مه، قُرُق گشته‌ست.
خَلَنگ زارانِ پنجره کو؟
چکادِ بلندِ آفتاب کجاست؟
نمی‌بینی میله‌ها و زنجیرها، مارشِ وقاحتِ خود را
چه گستاخانه می‌نوازند؟
حکایت، دیرگاهی چنین بوده‌ست
و من اینک
در آستانه‌ی عطش
ایستاده‌ام
بی چشم‌داشتنِ یاری از «یار»ی.
آری! هیچ انگاشته‌ام
فرمانِ توقّف را
و تمرد کرده‌ام از قانونی غریزی
که آدمی را وادار می‌سازد

تا خود را در ارتفاعِ حقیرِ لذت‌ها
مصلوب گرداند.

آن زنجره‌ی شفافِ پیوسته را می‌بینی
که با پاکی‌ها

با نورها و رودها پیوندی دیرینه دارد؟!!

آن هجای زیبا را می‌شنوی

کز تپه‌هایِ ناپیدایِ اما سبز

چگونه می‌وزد، و می‌تازد

تا فراز آید، و با خونم درآمیزد؟!!

پس آفتاب را دوباره «سلام» خواهم گفت

و بذره‌های سکوت در تنم جوانه می‌زنند

آزادی را درودی می‌فرستم

و گلبرگ‌های سرخِ اشتیاق، در رگ‌انم خواهند شکفت

عشق را سرودی دوباره خواهم ساخت

و خوشه‌های آواز، با نسیمی که در روحِ من جاری‌ست

به رقص برمی‌خیزند؛

تا داس‌ها و مترسک‌ها

به ابدیتِ فراموشی‌ای گُنگ و مبهم پرتاب شوند.

... آه! من چه سرشارم

وقتی که

رؤیا، در تنِ اشیاءِ حُلول می‌کند

و رسالتِ رودخانه

آغاز می‌گردد...

از دریچه‌هایِ بازِ آینه پیداست

آن غریبه‌ی کوچکِ غمگین

که در آن سوی افق‌هایِ پُر شکوفه‌ی صبحگاهان

شادمانه، سرود تازه‌ای را باز خواهد خواند

و آشنا خواهد بود با ما.

به آینه بنگر، تا فردا را در آن بازیابی!

پرده‌ها می‌سوزند

و چشمانِ خاطره در کوچه‌پس‌کوچه‌های بن‌بست

سرگردانند.

پرده‌ها می‌سوزند

و دستانِ شومِ حادثه

در دوردستِ سراب، ترسان و هراسانند.

بالِ صدف‌ها، رو به روشنا گشوده است

و مرغانِ دریایی، نغمه‌ی خود را سر داده‌اند.

شماره کن!

ساحلِ حیاتِ پستیِ خانه،

پُر از جنازه‌های بادکرده است

پُر از جاده‌هایی که به هیچ‌کجا ختم‌اند.

و من، اکنون میان فواره‌های روشن

سراپا خیس از پرتوِ خورشید

سنگلاخِ تاریک را به سوی آن‌جا که باید،

درمی‌نوردم...

گُل سرخی را کشف کرده‌ام در آتش

گُل سرخی را کشف کرده‌ام در آتش.

* لووراننه‌یل دقّایین ۲

له‌ناو دلّیل ئیمه، ئەڤین و هیوا و هه‌لقولان هه‌س
له‌ناو دلّیل ئیمه، ولّاتیگ ئەول داربه‌پروه‌گان قه‌وئی
مانگ ورشه‌دار کۆه‌سان و کیه‌نییه‌یل پاکئی هه‌س
له‌ناو دلّیل ئیمه، کاکه‌شانئیگ له‌هه‌ست تاسه‌بزوین ئازادی
زه‌رده‌خه‌نه، درسی و راس‌ئۆشی هه‌س
ئوو هه‌لبه‌ت، گوله و برینئیگ وه‌سنگ ئی هه‌مگه!

* زمزمه‌های آخرین ۲

در قلب‌هایِ ما، عشق و امید و جوشش هست
در قلب‌هایِ ما، سرزمینی با بلوط‌هایِ تناورش
ماهِ درخشانِ کوهستان و چشمه‌هایِ پاکش هست
در قلب‌هایِ ما، کهکشانی از حسِ شوق‌انگیزِ آزادی
لبخند و صداقت هست
و البته، گلوله و زخمی برای این همه!

* گورانییه‌یل پایزه‌ئی شاخان

ئاواز چیا، ده نام دلم به‌رزه‌و بوودن و
ئه‌روائی ده‌لیاگان، خزیه‌ ناو گوش‌ماسیی له‌شم!
دووم فه پاییز... ئه‌ری! پاییز
پراویر ئه‌ژ ویته‌ویت به‌لوزار
... ئوو وه سه‌رپه‌نجه‌یل وژ، ژه ره‌نگ چنیکه‌م وا.

* ترانه‌های پاییزی کوهستان

نغمه‌ی کوهستان، در دلم می‌پیچد
و روح دریاها، در گوش ماهی تنم حُلول می‌کند!
پاییز می‌شوم... آری! پاییز
پُر از زمزمه‌ی بلوطزار
... و باد با سرانگشتانش، مرا از رنگ می‌چیند.

* دهمته قه‌ئی سی و ئسپیی و زهررد و سؤر

— "..."

— "..."

— "..."

— "..."

"نه! هه‌وه‌جه وه وه‌رگیپر و ئه‌لگه‌ردانن نییه"
چه‌وه‌یلمان یه وه یه‌کتری وه‌تن.

* دیالوگ سیاه و سپید و زرد و سُرخ

— «...»

— «...»

— «...»

— «...»

«نه! نیازی به دیلماج و ترجمه نیست»
این را چشم‌های ما به هم گفتند.

* هه لاله زهردەيل ميزۆپۆتاميا

ئەي وا!

بۆشە ژنە بەيت ئەلۆسەگەي شيراز
كراس زەرد بکەيدە وەر هه لۆس
هه ناي له باره ي هاوسا زاگروسييه گەي هه لۆسەيد.
ليړه، تەنانەت گامەيل رووباريش زەردن
کوچگ، وه لاوه لاوه ي زەرد زەمان، چووده خەو
کۆه، وه بلووزەيل زەرد پاييز، خەمين خوەنيد و
هه لاله يل، وه پزنگ و سەروەن زەرد کوردبيان،
وه هه لپەرگه دچنە پيري سووا
وه ي خەيالە ک بەشکا هەر ئي سووه وهار بوو
...وهار سوور و سەوز!

ئەي باي!

بيشه ژنە بڤه شه که ي دەشت و ناوړووهل پر سازوئاقاز ئاناتۆلي
دەناو وشه وه وشه ي هه لبه سەيل زەرد،
سەفەرنامه ي ئاهيي چەوه يلي [وه يادگار يلي]
ئەل هەر کړي ژه ي، بەرف کوت وپر ليوه خەنه ي و
ئەل هەر بەرزيبين و نيشتنه وه ي پينووس،

جگّی له لۆل زلف مه دیته رانه

قه یادگار بیلێ

چۆن ک له ولاته که ئی زهرد م، وه هار ماوه ئی فره یکه نه هاتیه

هه لاله یل، چه وه پیین و

زام کو نائارامه و بی تاوی که د

– فیر داربه لیه یل پیر بکه!... چ سه ره تاتگی دکهن

په ئی دیین ته نانه ت یه ئی جوړه پوو پنه ئی فره قه ش! –

ئه ئی قئا!

بووشه ژه نه هه لبه ستخانه که ئی هه زار و یه ک شه و به غدا

هه ریه گ ئه را که ش کو ئه تر چه ویر و نه عنا باری، به سه

چۆن ک ئی نام قلاته که ئی زهرد م،

ته نانه ت گو لوو ماو گو جین لاوانن و لیقه خه نه یک

ئه ر ئاشکرایه هوشکه روو زه مه لمان مه له مه

چۆن ک ئیمه، ژه نام ره نگی نییه ل که شکه شانه که ئی که لئ ئه قین،

فره تر خوه شمان ئه ژ لیقه خه نه مای...

هه رچه ن ته نانه ت نزیک ترین لیقه خه نه یژ،

ده س مه ره سترین هه ساره [ئه ئی نام ئاساره ل] بوو.

ولاته گه ئی من، پره له جوړه پوو پنه یل لال

هه ر وه ی بوونه وه، شیعر باله وگرتن بهوونه وه

ئەئى ژنە بۆيىشەگەئى شيراز!
 جوړه پوپونهيل، له قسيهئى تو ك ئەلگەردان رهوان ئاسمانه،
 خاس ره سنه و.
 قلاته كهئى م، پر ئەژ ئاوه خت و ئارزووهل گوم بيبه و
 ههئى قهى م دووه، ئەلبهس دلت بخو
 ئەئى ژنە بۆه شه كهئى
 دهشت و ناوړووهل پر ساز و سروو ئانا تولى!
 ئاره زوو هيل، وهر دالانه گهئى تووئه لتوو دل ت
 ك وهره و رووژنا ئە و كريا يه،
 ئاشنان.
 ولاته كهئى م، نه تل په ژاره يل زهرده
 ئەسه، ههلبهس واران بخوه ن
 ئەئى ژنە بويژه كهئى بئى ناو و كه سنه ناس به يرووت و شام!
 په ژاره يل زهر د جه هان، زردوت ئە سره يل تونن
 — ك ئەل پشت و ئەؤلائى ئانه، شايى رووژه يل بانان نيشتيه—
 ولاته گهئى من، زهرده
 زهر د، وهر دهن گ سمكوو ئاسكه يل تيژپا و گورج ژان
 زهر د، وه گهر د وه فر كوت و پر خه ما
 زهر د، وه لؤل نهر م گيسه يل شيرازا

زەرد، فگەرد زەیتوونەل مێرەبان مەدیتەرانه
 هەنێ شانەیل بریندار چیا ماچ کەن.
 لە ولاتەکەئێ من، وهی هەمکە کەژال و کانی و سروەئێ زەردە
 بەلام، وه هار سوور و سهوز ها کوو؟!
 وه هاره گەئێ سوور و سهوز ئیمه هه لېوس
 ئەئێ ژنه هه لېهستفانه کەئێ هه زار و یه ک شه و کەسه!
 ده قلاته کەئێ م،
 ته نیا بایه ک بئ گوزهرنامه و قیزا سه فه ر کەئێ!...
 بئ ریدان و وشکانن.
 لە ولاتەکەئێ من، "میزۆپۆتامیا"
 ئازادی، ژنه خوداو هه ن خوه ته ن په ژیده یکه
 ک لە زه رده خه نه ئێ ئه و ئه ساره ئێ دۆوۆوۆوۆره
 وه ده سما له گەئێ زه رد ئایر، هه لپه رکه کەد
 ئوو رووژێگ، له هه ر کات و سات شێعر، دێیای و
 گرد ئاسۆگەل ژه بوو خوه ش چهویر و نه عنا، په ره کەئێ.
 ده قلاته کەئێ من،
 هه ر ژنه به ئیت ئه لوه س خه م بار جه هان
 هه لبه سه یل زه رد فره ئێ چنی و
 سه وه ته کەئێ خوه ئێ پراپر ئه ژ له وه خه نه ده ری

پراپر ژه هه لاله سوورهیل
 ئهرا شهوییه گه ئی سهوز خه وهیلئ
 تا کشکله زه رهدار و رهنگینه که ئی رووژهیل بانان
 بووخووش هه زوهیل کویی قلاته که ئی م بی
 بوو ئازادی... بوو دووسی... ئه تر ئه فین!
 پاش دمایین چای هه ر ئی ئیواره ئی دلته نگ کهر و خه مباره
 فه چه مه دانینگ پر ژه هه لاله زه ردهیل
 ئه ژ ئیسگای زهرد و وه جاهیشته ئی چوولئ
 سه فهر مه که م قره ئی قهار...
 ئوو قهار به م ئهرا لیوارهیل مه دیته رانه،
 ئرا دهروازهیل شیراز،
 قهر دلّه که ئی رپره پکه ر "ئوروک"
 بلیت وا گرته و
 گوزه رنامه ئی سۆر هه لبهس
 ده ناو گیرفان کراسه که ئی زه ردم، مۆر کریایه.
 ... قه تار زه ردی، له وه ر واران وه فیکه کیشانه و تید
 ئاه ه ه... شیراز چه ئی نزیکه و
 زه یتۆن زار دیه که گه ئی هامسا، چ میمان دووس!

* لاله‌های زردِ مزوپوتامیا

ای باد!

به شاعره‌ی شیراز بگو

پیراهنِ زرد بر تنِ شعر کند

وقتی از همسایه‌ی زاگرسی‌اش می‌سراید.

اینجا، حتی قدم‌های رودخانه هم زردند

سنگ، با لالاییِ زردِ زمان، به خواب می‌رود

کوه، با شعله‌های زردِ پاییز، غمگنانه می‌خواند

و لاله‌ها، با شال و دستارِ زردِ گردی‌شان،

رقص‌کنان به پیشوازِ فردا می‌روند

با این خیال که شاید همین فردا بهار باشد

...بهارِ سُرخ و سبز!

ای باد!

به شاعره‌ی جلگه‌های پُر ساز و آوازِ آناتولی بگو

در واژه‌های شعرهای زرد،

سفرنامه‌ی آهویِ چشم‌هایش را

در هر سطرش، برفِ ناگهانِ لبخندش را

و در هر فراز و فرودِ قلم،

اندکی پیچشِ گیسویِ مدیترانه را

به یادگار نهد

چرا که در سرزمینِ زردِ من، بهارِ دیریست نیامده

لاله‌ها، چشم‌به‌راه‌اند

و زخمِ کوه بی‌تابی می‌کند

– به بلوط‌های پیر نگاه کن!... چه سرک می‌کشند

برای دیدنِ حتی یک چکاوکِ پُر حرف! –

ای باد!

به شاعره‌ی هزار و یک شبِ بغداد بگو

همین که برای کوهستانِ عطرِ آویشن و نعنا بیاورد، بس است

چرا که در سرزمینِ زردِ من،

حتی برکه‌ی کوچکِ نوازش و لبخندی

بر صراحتِ کویرِ زخم‌هایمان مرهم است

چرا که ما، از میانِ زیبایی‌های کهکشانِ بزرگِ عشق،

لبخند را خوش‌تر می‌داریم...

اگرچه حتی نزدیک‌ترین لبخند نیز،

دست‌نیافتنی‌ترین ستاره‌ها باشد.

سرزمینِ من، پُر از چکاوک‌های لال است

پس، شعرِ پرواز را بسُرا

ای شاعره‌ی شیراز!

چکاوک‌ها، حرفِ تو را که ترجمه‌ی روانِ آسمان است،

خوب می‌فهمند.

سرزمینِ من، پُر از آرزوهای گم‌شده است

پس، شعرِ قلبات را بخوان

ای شاعره‌ی جلگه‌های

پُر ساز و سرودِ آناتولی!

آرزوها، با هزارتویِ قلبِ تو

که به سویِ روشنا گشوده است،

آشنایند.

سرزمینِ من، خیسِ غم‌های زرد است

پس، شعرِ باران را بخوان

ای شاعره‌ی گمنامِ بیروت و شام!

غم‌های زردِ جهان، دخترخوانده‌ی اشک‌های توآند

— که در پسِ آن‌ها، شادیِ فرداها نشسته است —

سرزمینِ من، زرد است

زرد، با سُمِ ضربه‌های آهوانِ سَریحِ درد
زرد، با برفِ ناگهانِ غم
زرد، با پیچشِ نرمِ گیسوانِ شیراز
زرد، با زیتون‌هایِ مهربانِ مدیترانه
وقتی بر شانه‌هایِ زخمیِ کوه بوسه می‌زنند.
در سرزمینِ من، با این همه آهو و چشمه و نسیمِ زرد
اما، بهارِ سُرخ و سبزِ کو؟!
بهارِ سُرخ و سبزِ ما را بسُرا
ای شاعره‌ی هزار و یک شبِ اندوه!
در سرزمینِ من،
تنها باد است که بی پاسپورت و ویزا سفر می‌کند!...
بی اجازه و تفتیش.
در سرزمینِ من، «مزوپوتامیا»
آزادی، الهه‌ایست با سرشتِ زیبایِ بی‌نیاز از آرایش
که در لبخنده‌ی آن ستاره‌ی دوووووووور
می‌رقصد با دستمالِ زردِ آتش
و روزی، در هر آنِ شعر، خواهد آمد
و تمامِ افق‌ها را از عطرِ آویشن و نعنای خواهد آکند.

در سرزمینِ من،
هر شاعره‌ی غمگینِ جهان
شعرهای زردِ بسیاری خواهد چید
و سبدهش را پُر از لبخند خواهد بُرد
پُر از لاله‌های سُرخ
برای پیراهنِ سبزِ خواب‌هایش
تا دخترکِ زیبای فرداها
بویِ خوشِ آویشن‌های کوهیِ سرزمینِ مرا بدهد
بویِ آزادی... بویِ دوستی... عطرِ عشق!
بعدِ آخرین چایِ همین عصرِ دلگیر
با چمدانی پُر از لاله‌های زرد
از ایستگاهی زرد و متروک
به بهار سفر خواهم کرد...
و بهار خواهم بُرد به کرانه‌های مدیترانه،
به دروازه‌های شیراز،
به قلبِ تپنده‌ی «اوروک»!
بلیطِ باد را گرفته‌ام
و پاسپورتِ سُرخِ شعر

در جیبِ پیراهنِ زردم، مُهر خورده است.
... قطاری زرد، در باران سوت‌کشان می‌آید
آههه!... شیراز چقدر نزدیک است
و زیتون‌زارِ دهِ همسایه، چه مهمان‌دوست!

* ماله گه ئى خوهر

هيز گر و وه ناو درگ چار نووته ك گومان
كلپه و بليزه ئى وه گور ئيمان بوو
ك ئه ژ زام تين
تا ساريژ ئاو
ته نيا، گرم هر پىك مه نيبه.
وه ناو قايق خه يال، پارووه گه ئى دل بوه شن
ك له گيژاو دلپراوكه ئى دل ووپه
تا ليوار هيمنى و ستار ده ليا
چراى مزگانى دهر ئه وين، ها خه وه ر و ورياس.
بژنه و!
كله شيره گه ئى به يان، قولنى:
"تا كه فتن و شكيان شه و
ته نيا، سه نگره ئى ماگه".
جه نگاوه ر، هه نگاوه هه لگر [پا بنه!]
ماله گه ئى خوهر نزيكه.

* خانه‌ی خورشید

برخیز و اندر خاززارِ ظلمانیِ تردید
شعله‌ی پُرشورِ ایمان باش
که زخمِ تشنگی را
تا شفای آب
تنها، تندی مانده‌ست.
بزن پارویِ دل، در قایقِ رؤیا
که از گردابِ تلواسه‌ی قطره
تا ساحلِ آرامشِ دریا
چراغِ مزده‌بخشِ عشق، بیدار است.
بشنو!
خروسِ صبح، می‌خواند:
«تا سقوطِ شب
تنها، سنگری باقی‌ست».
جنگاور، قدم بردار [بشتاب!]
خانه‌ی خورشید نزدیک است.

ھەرىيە بەسە بېشى "ئەرى!"
تەنيا ھەرىيە بەسە
تا دە رزگ ئانى بوويى.
گالتە جارەل گرىقنەو،
قەسنگ پرىك پاك سەرورەل
يا دەمەل ئەلچەقەنە،
ئەل گەلىي ھاوخۆنەل [– كەس و كىژەل]
... تەنيا ھەرىيە بەسە برانگ
ھەرىيە بەسە بېشى: "ئەرى!"

کافی ست بگویی «آری»!
تنها همین کافی ست
تا در زمره‌ی آنان باشی.
دلکانی گریان،
محضِ قاه‌قاهِ سروران
یا دهان‌هایی دریده،
بر گلوی هم‌خونان
... تنها همین کافی ست برادر
کافی ست بگویی: «آری»!

* تەل ھەشک بىيەئى خىيال

قە دەشت قەتم: قەرچە مەخمىنى؟

– تەرم چەم، قەرەق مرداۋ دەرم.

– چەم!... بەلۆم ئاخىر ژچە؟

– ئاخ! تەنیا گرىئ

گرىئ تەنیا، قە گومونى دەريا ئى كىھ و ئەفسانە ئىكە.

وہ ئاسمان وہ تم: ئىرا گىرە كەيد؟

– كەلاک پەلەوہەر، ئەپرائى ولات بەرد و بى دەنگى بەم.

– پەلەوہەر!... ئەمانگ ئاخىر ئىراچە؟

– ئاخ! تەنیا گرىك

گرىك تەنیا، خوہئى نەخستە ناو مەترسىيى بالگرتنەوہ.

وہ زەمىن و تم: ئەپرا موور چىرىد؟

– خوئەكوو باخ، ئىسپارمە دارتەرم وا.

– باخ!... بەلام ئاخىر وەسەر چە؟

– ئاخ! تەنیا دەمىك

دەمىك تەنیا، وہ گومانى وئىشىيى خىيال وھار نىە چنىە ئىدەو.

قە بەئىت ئەلقەس قەتم: قەرچە زوئىرى؟

– لەشەكەئى بىك مروؤف، دئەمە گلکوو فرامووشى.

– مروف!... به لوم ئاخر ئه لسهر چه؟

– ئاخ! ته نيا گري

گري ته نيا، نه ژ نه فين ئازادي بر يا و كه فته و گهر د گه نى.

* شاخه‌ی خشکیده‌ی رؤیا

دشت را گفتم: از چه رو غمگینی؟

– جنازه‌ی رود را به جانب مُرداب می‌برم.

– رود!... اما چرا آخر؟

– آه! تنها دمی

دمی تنها، دریایِ آبی را افسانه‌ای پنداشت.

آسمان را گفتم: از چه رو گریانی؟

– نعشِ پرنده را به سرزمینِ سنگ و سکوت می‌برم.

– پرنده!... اما چرا آخر؟

– آه! تنها دمی

دمی تنها، پرواز را خطر نکرد.

زمین را گفتم: از چه رو مویه‌گری؟

– خاکسترِ باغ را به تابوتِ باد می‌سپارم.

– باغ!... اما چرا آخر؟

– آه! تنها دمی

دمی تنها، خوشه‌ی رؤیایِ بهاری را ناچیدنی انگاشت.

شاعر را گفتم: از چه رو محزون‌ی؟

– جسدِ پوکِ انسان را در گورِ نسیان می‌نهم.

– انسان!... اما چرا آخر؟

– آه! تنها دمی

دمی تنها، از عشق به آزادی گسست و با بدی پیوست.

* چریکه ئی ناگرین

ئاسن، گولوه چ ده رکه ید و
په نجه ره یگ وه پانایی بسکه خه نه یک
له روجگ گرژ ئی دیواره سهوز که ئی
ئاخ ئه گهر ته نیا جاریگ، قورگت گوپ بگری
له ی زمسان لال بنه سه!

* آوازِ آتشین

آهن، شکوفه می زند
و پنجره ای به وسعت یک لبخند
بر چهره ی عبوس این دیوار می روید
آه اگر تنها یک بار، حنجره ات گُر بگیرد
در این زمستانِ لالِ بِن بست!

* بَلنگای سه وز

بنووره سیداره یل
وه تۆم ک جوگرافیای نیشتمانه گه م
پر ویشه س!
گرم هرپـ وشه ئی "نه"
له ده م من بژنه و؛
وه تۆم...
وه تۆم ک هه وای نیشتمانه گه م
لاسامه و واوه پرووه س!
بلینی نیشتمانه گه م بۆن
چ
"به"
رز
"تر"
ژه ئاست زه لکاوایی ئیوه س
ئاغای دادوهر!
... فرین م نیه وینی!؟

* ارتفاعِ سبز

دارهای اعدام را بنگر
گفته بودم که جغرافیایِ میهن ام
پُر بیشه‌ست!
رعد – واژه‌ی «نه» را
بشنو از دهانِ من؛
گفته بودم...
گفته بودم که هوایِ میهن ام
توفانی‌ست!
ببین ارتفاعِ سرزمین ام را
چه
«با
لا
تر»
از سطحِ مُردابیِ شماست
آقای قاضی!
... پروازِ مرا نمی‌بینی!؟

* ٲٲواره ٲٲ رووواوه كه

خار ٲه ده ن

جوور ٲرٲشقه؛

نه ٲرنن

وه وٲنه ٲٲ وا؛

ٲا له بن وٲشه ٲل ٲه مٲن

رووواوه كه بنٲشنن ده مكوٲ رووژگار گهن و

ٲرؤسك زام دلٲٲان

وه ٲه ٲٲ جارهن، بووارن.

... ٲه رٲٲ!

چوار سووار كورد

ٲهٲ كوولٲ ٲهسٲ زهره گرژٲ و ٲوورٲه ٲٲان

وه ٲرٲاو

وه ره و ٲه وراز زاگروس

بلٲسه ده ن.

* عصرِ حادثه

می‌تازند

چونان برق؛

می‌غرند

چونان باد؛

تا در عمقِ بیشه‌های مه‌گرفته

حادثه را در کمینِ روزگارِ بد بنشانند

و شرارِ زخمِ قلب‌شان را

به یک‌بار، ببارند.

... آری!

چهار سوارِ گُرد

بر پشتِ مَرکَبِ زردِ عَصَبِ و خشم‌شان

به تاخت

رو به بُلندایِ زاگرس

شعله می‌کشند.

* فیر پر تاسہ ئی وئیہ ردہ

چہ ترہ کہ ئی زہ ردت ئہ و کردی
ہہ ئی ژہ لاکیچہ تاریکہ گہ ئی زمسان پلیای —
گولہ بہ پرووژہ ئی ئہ ل شوون خوہر بین!

گرد یہ دین

دہ روہ چہ ل

دو کہ لگیرہ ل

شہ قامہ ل.

دہ ناو زلہ زل جہ ماوہر

دہ ناو دہ لیا دہ لیا لہ ف

لو کردن دو بالئہ دہ ناو نییہ ت

یہ کئی ئی

یہ کئی ژو خہ م!

گرد یہ دین

وائی سہ رد

پہ لہ کہ ئی ریت درہ خت

دارتہ ئیلہ ل.

پہ نجہ بیچگہ کہ ت گورمچہ و کردی

پرووشه وه فرهیل ده نام هلم و گرهي هناسه یلت تاویان

زه رده خه نه کردی ئه پرا ئاسمان

ئه پرا زه قو

ئه پرا جه ماوهر

مجا دهنگ هاوارت وه ردییان به رزه و کردی:

"بژی ئازادی!"...

"میری چه کمه بوور!"...

گوله و ئاگر بی

خون بی و قیلتاو.

گرد یه دین

دهروه چه ییل

شه قامه ییل

په له که ئی ریت دره خت.

سی سأل وئیهرد

دهمه لوهس ملهوره که ئی چه کمه بوور نوویش کهفت

به لام سووره گوله که ئی دهنگ ت

هیمنایش جوور بلیسه یگ ئاگر

ئه ل ناوړاس ئاسمان که و شار

باله ته په که ری!

گرد یه دڤینن

م

ڤه گورد دو بالنه ک دهناو نئیهم لو کردنه

یه کئی همی

یه کئی ژۆ خه م!

* نوستالژی

چترِ زردتو وا کردی

وقتی از پس کوچه‌ی تاریکِ زمستون پیچیدی —

آفتابگردونی پی خورشید بودی!

اینو همه دیدن

پنجره‌ها

دودکشا

خیابونا.

میونِ غُلغلِ جمعیت

میونِ دریا دریا موج

آشیون کردن دو پرنده توی نگات

یکی امید

یکیشون غم!

اینو همه دیدن

بادِ سرد

شاخه‌ی لختِ درخت

تیرایِ برق.

مشتِ کوچیکتو گره کردی

دونه‌برفا توی هُرمِ نَفَسات آب شدن

لبخند زدی به آسمون

به زمین

به جمعیت

بعد فریادتو همراهشون سر دادی:

«زنده‌باد آزادی!»...

«مرگ بر دیکتاتور!»...

گلوله بود و آتش

خون بود و آسفالت.

اینو همه دیدن

پنجره‌ها

خیابونا

شاخه‌ی لختِ درخت.

سی سال گذشت

نقابِ دیکتاتورِ تازه هم افتاد

اما گُلِ سرخِ صدایِ تو

هنوز هم مَثِ یه شعله‌ی آتیش

وسطِ آسمونِ کبودِ شهر

پرپر می‌زنه!

اینو همه می‌بینن

من

با دو پرنده که توی نگام آشیونه کردن

یکی امید

یکیشون غم!

* گورانیی چریک

ئەوین، ھەلفرینە
دەلیا، ئاسمان ھەلفرین دلووپەیلە
وہداخا، ک لە نەبۆن گەورەئەوین
مرۆف، مرداو خەون و خەئالەیلە!
ت ئەی ژە لانەمائى کانییەگان و چەمەگان، چریک!
وہ چریکەئە تەفەنگەکەئە تۆرەئەیی و گرژیی خوەد
گورانیییک ئەپرائى ئەوین... گورانیییک ئەپرائى ژیان بخوەن
شەوانە لە بلیئای کەش و چیاى دۆر.
بەشکەم ھەم بچەقن،
لەناو رەگەیل شەکەت و کەو زەئین مەردمان شار
ھەئالە سوورەیل نۆر.

* ترانه‌ی چریک

عشق، پرواز است
دریا، آسمانِ پروازِ قطره‌هاست
دریغا، که در فقدانِ بزرگِ عشق
آدمی، مردابِ رؤیاهاست!
تو ای ز نسلِ چشمه‌ها و رودها، چریک!
با نوایِ تفنگِ خشمِ خود
ترانه‌ای برای عشق... ترانه‌ای برای زندگی بخوان
شبانه بر فرازِ کوهِ دور.
باشد که باز بشکُفند،
در رگانِ خسته و کبودِ ذهنِ مردمانِ شهر
لاله‌های سرخِ نور.

وارونگے

مجموعہ شعر

زیوار آبدانان